

գեւը հանդիսացաւ Թորոսովիչի ձեռնադրութեան: Այն ժամանակ, Մեղբխէթը, 1627 թ. Յունուարին, գիշերը, գաղանի կերպով կատարեց Թորոսովիչի ձեռնադրութեան արարողութիւնը, քաղաքից դուրս գտնուող վանքում, իսկ յետոյ, Լվովի հայերի բուն բողոքների վրայ, յանձն առաւ Թորոսովիչին պաշտօն չտալ Լեհաստանում, այլ ուղարկել Հայաստան:

Ձեռնադրութիւնից յետոյ անմիջապէս, Մեղբխէթը Թորոսովիչի հետ միասին մեկնեց Կամենեց: Եւ ճանապարհից Թորոսովիչին վերադարձրեց Լվով՝ տալով նրան մի դրութիւն յանուն Լվովի հայերի, որով, բանադրանքի սպառնալիքի տակ, պահանջում էր Թորոսովիչին ճանաչել Լվովի եւ բովանդակ Լեհաստանի եպիսկոպոս եւ ենթարկուել նրան:

Կամենեց հասնելուց յետոյ, Մեղբխէթ շուտով վախճանուեց (1627 թ. Մարտ 18), ուր եւ տեղի ունեցաւ թաղումը:

Լվովի հայ համայնքը, Մեղբխէթի լսիստ հրամանի վրայ, թէեւ ծայրայեղ յուզումով ու չկամութեամբ, ճանաչեց Թորոսովիչին եպիսկոպոս: Բաց առջին իսկ պատեհ առիթով, երբ Թորոսովիչը ընդհարում ունեցաւ Մովսէս կաթողիկոսի նուիրակ Գրիգոր վարդ. Կեսարացու հետ եւ այս վերջինը բանադրեց Թորոսովիչին, Լվովի հայերը փակեցին Թորոսովիչի առջեւ իրենց եկեղեցիների դռները եւ մերժեցին ճանաչել նրան իրենց եպիսկոպոս:

Թորոսովիչը հարկադրուած եղաւ ճամբորդութիւն կատարել դէպի Արեւելք եւ խընդրել Գրիգոր վարդապետից՝ վերացնել բանադրանքը: Եւ հասաւ իր նպատակին՝ խաբելով Գրիգոր վարդապետին: Թորոսովիչը վերադարձաւ Լվով եւ իբրեւ թողութիւն ստացած՝ նորից ընդունուեց իր հօտի կողմից: Բայց յետոյ, Թորոսովիչի խաբած լինելը իմանալուց յետոյ, Գրիգոր վարդ. նորից բանադրեց նրան, եւ նորից Թորոսովիչի առջեւ փակուեցին հայոց եկեղեցիների դռները:

Այս ձեւով շարունակուեց հակառակութիւնը Թորոսովիչի եւ իր հօտի միջեւ: Չնայած հայերի թափած ջանքերի, Թորոսովիչին յաջողուեց իր եպիսկոպոսական պաշտօնի վա-

ւերացումը ստանալ Սիդիզմունդ Գ. Թագաւորից (1629 թ. Մայիս 6):

Սակայն, այս էլ չհանդատացրեց Լվովի հայ համայնքը: 1630 թ. Հոկտեմբերին, Թորոսովիչը իրեն համար գտաւ շատ հեշտ եւ անտեղծուած դրութիւնից: 1630 թ. Հոկտեմբեր 24-ին, ներկայացաւ Կարմելիտների վանքը եւ հանդիսաւորապէս արտասանեց կաթողիկական հաւատոյ հանգանակը:

Այժմ Թորոսովիչի եւ իր հօտի գերերը փոխուեցին: Թորոսովիչին օգնում էին եղբուիները, բոլոր լեհ իշխանութիւնները՝ քաղաքային թէ համապետական, եւ հէնց ինքը Սիդիզմունդ Գ. Թագաւորը, որ ջերմ կուսակից իր հայ եւ կաթոլիկ եկեղեցիներին միութեան:

Յաջորդ օրը Թորոսովիչը քաղաքային իշխանութիւնների կողմից, զինուորների ուղեկցութեամբ, մեծ հանդէսներով առաջնորդուեց հայոց մայր եկեղեցին, որի դռները կտորուեցին եւ Թորոսովիչին յանձնուեց թեմի իշխանութիւնը:

Սկսուեց բուռն եւ երկարատեւ պայքար հայ համայնքի կողմից ընդդէմ իրենց եպիսկոպոսի:

Հայերը յամառ կերպով հրաժարուում էին Թորոսովիչի ձեռքն անցած մայր տաճարը այցելելուց եւ օգտուում էին իրենց թողնուած միւս երկու եկեղեցիներից: Թորոսովիչը, աշխարհիկ իշխանութեան օգնութեամբ, այդ եկեղեցիներն էլ խլեց նրանցից: Այն ժամանակ հայերը շինեցին իրենց համար տնային մի եկեղեցի եւ այնտեղ էին կատարում աստուածապաշտութիւնը, ի բաց չառնելով եւ յուղարկաւորութիւնը: Թորոսովիչը խլեց այդ եկեղեցին էլ, եւ հայերը ստիպուած եղան պտակի արարողութիւն կատարելու համար գնալ հարեւան քաղաքները, որոնց Թորոսովիչ ձեռք չէր տուել, իսկ ննջեցեալներին՝ դադաղները ձիւթ լեցնելով՝ պահում էին ամիսներով, որպէսզի յարմար առթիւ դադաղողի քաղաքից դուրս տանեն եւ հողին յանձնեն:

Թորոսովիչին նեցուկ էին հանդիսանում լատին հոգեւորականութիւնը, աշխարհիկ ու քաղաքային իշխանութիւնները եւ Սիդիզմունդ Գ. Թագաւորը (1587-1639), որը Պրուխնիցկի արքեպիսկոպոսի միջոցով հրաման արձակեց՝